

P. n. g. Štepančič Gracijan

PRAVILA
SLOVANSKE ČITALNICE

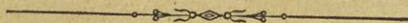
V TRSTU.

V TRSTU.
Založila Čitalnica. — Tisk. V. Dolenc.
1885.

STOYANSKE CITALNICE

PRAVILA
SLOVANSKE ČITALNICE

V TRSTU.

V TRSTU.

Založila Čitalnica. — Tisk. V. Dolenca.

1885.

drusto. sp.

N 1042/1960

Ime in namen društva.

§ 1.

Društvo se imenuje „Slovanska čitalnica“ in ima svoj sedež v Trstu.

§ 2.

Namen društvu je: pouk, društveno občevanje in zabava. Doseza se s čitanjem knjig in listov, z razgovori, s predavanji, predstavami, petjem, zabavnimi večeri in plesi.

Članovi.

§ 3.

Članovi so častni in redni. Častne člane imenuje glavni zbor — možé zaslužne za društvo ali za narod. Ti imajo vse pravice rednih članov, a niso dolžni nikaškega doneska.

§ 4.

Društveni član ne more biti, kdor ni dopolnil 20. leta. Izimno mogó vstopiti v društvo tudi samostalne gospe in gospice.

§ 5.

Vsacega, ki hoče vstopiti v društvo, mora preporočiti društven član. Ime predlaganega mora biti 7 dnij nabito v društvenih prostorih. O sprejemu odločuje naposled društveni odbor s tajnim glasovanjem in bez razprave. Aktivni častniki in vojaški uradniki se sprejmó bez teh pogojev.

§ 6.

Redni članovi se delé :

- v I. red, ki plačujejo po 24 gl. na leto ;
- v II. red, ki plačujejo po 16 gl. na leto in
- v III. red, ki plačujejo po 12 gl. na leto.

Prava in dolžnosti članov.

§ 7.

Vsi članovi imajo enaka prava : voliti odbor, razpravljati in glasovati v glavnih zborih, zahajati v društvene prostore, brati novine in knjige, poslušati javna predavanja in razgovore, udeleževati se društvenih zabav. Razven tega sme član uvajati svojo družino. Otrokom ni dovoljeno zahajati v društvene prostore.

§ 8.

Vsak član mora se ravnati po društvenih pravilih, držati se hišnega reda, pokoriti se odborovim uredbam, plačevati uže naprej udnino v trimesečnih obrokih. Blagajnik je pooblaščen vzprejemati tudi celoletno in pololetno društvenino.

§ 9.

Vsak član se obvezuje vsaj leto dnij biti vpisan v društvu. Kdor namerava izstopiti iz društva, oznaniti mora to odboru pismeno, in vsaj mesec drij pred 1. aprilom, 1. julijem, 1. oktobrom, 1. januarjem, ináče je dolžan plačati tudi naslednji trimesečni prinos. Ako umrje član, prenehajo takoj njegova prava in dolžnosti; to pa ne veže člana, ki se preseli za stalno iz Trsta.

§ 10.

Članovi, ki so zaostali s plačevanjem društvenine za pol leta, mogó se po brezuspešnem opominu odborom izključiti.

Častni sod.

§ 11.

Vsak član se lahko izključi iz društva za nekaj časa ali za vselej:

- a.) zaradi težkega prestopka društvenih pravil,
- b.) zaradi nedostojnega in nečastnega vedenja v društvu ali izven društva.

Dotično obtožbo preiskuje društveni odbor in jo predlaga, če je utemeljena, častnemu sodu. V ta namen izžreba odbor 12 polnoletnih članov, ki niso v odboru. Od teh ima obtoženec pravo zavreči toliko, da jih ostane šest. Ako jih obtoženec ne odbije, to jih odbije društveni odbor s kocko. Ostali izvolijo si predsednika in ta častni sod odločuje ob obtožbi. Obtožbo zastopa od odbora za to odločeni društveni član. Obtoženec se zagovarja sam ali pa po drugem članu. Ako obtoženec ne pride k častnemu sodu ali je mej tem iz društva izstopil, vrši se vendar preiskava oziroma obsodba. Obtožba se razpravlja javno pred članovi, častni sod pa glasuje tajno. Proti razsodbi ni priziva. Za izključenje morajo glasovati vsaj štirje članovi častnega soda.

Obraniški sod.

§ 12.

Prepire članov mej seboj, kolikor se tičejo društva, rešuje društveni odbor bez priziva.

§. 13.

Prepire mej članovi z jedne strani in posamičnih odbornikov ali celega odbora z druge strani, rešuje bez priziva obraniški sod, sestojč iz 5 polnoletnih

članov. Te voli vsaka stranka po dva, a ti volijo petega, ki jim je tudi predsednik. Ako se v izboru petega ne slagajo, odloči mej predlaganimi žreb. Glasuje se tajno, a odločuje se z absolutno večino glasov.

Glavni zbor.

§. 14.

Društveno leto se začinja s 1. majem in svršuje s 30. aprilom.

§. 15.

Vsako leto v začetku maja sklicuje odbor redni glavni zbor; izvenredne zборе pa sklicuje po potrebi. Odbor je dolžan sklicati izvenredni zbor, ako to zahteva 30 članov, katerih nobeden ni v odboru, a razložiti jim je poprej svoj predlog. Poziv na glavne zборе z dotičnim dnevnim redom naznanjen mora biti članom vsaj 10 dnij pred sestankom.

§. 16.

Predloge na glavni redni zbor, o katerih se ima razpravljati, mora podpreti 10 članov in izročiti jih pismeno odboru do 1. aprila.

§. 17.

Glavni zbor sklepa z absolutno večino pričujočih članov ne gledé na število došlih, kolikor ne omejuje tega naslednje točke.

§. 18.

V področje glavnega zbora spada:

- a.) volitev društvene uprave,
- b.) promena društvenih pravil,
- c.) sklep o razpustu društva,
- d.) odobrenje društvenih računov,

- e.) ustanovljenje društvenega proračuna,
- f.) volitev treh revizorjev, ki imajo pregledati društvene račune za bodoče leto,
- g.) imenovanje častnih članov.

§. 19.

V rednem ali izvenrednem glavnem zboru, ki ima sklepati o promeni pravil, navzočna mora biti polovica vseh društvenih članov, a od teh morati glasovati dve tretjini za promeno. Ako je število navzočnih članov nedostatno, tedaj se ima sklicati drugi glavni zbor, ki odločuje o promeni pravil z dvema tretjinama oddanih glasov bez obzira na število navzočnih. Za promeno poslovnega in hišnega reda vlasten je vsak glavni zbor.

§. 20.

V glavnem zboru, ki ima sklepati o razpustu društva ali kako je porabiti društveno imetje, navzočni morati biti dve tretjini članov. Za predlog morajo glasovati tri četvrtine navzočnih članov, da se odobri. Ako ne dojde dostatno število, odločuje drug zbor, ki se ima sklicati v 14. dneh, ne gledé na število pričujočih s tremi četvrtinami glasov.

Društveni odbor.

§. 21.

Društvu upravlja odbor sestojéč iz devetih oseb in treh namestnikov, katere voli za jedno leto glavni zbor z absolutno večino glasov. Vsi odborniki morajo biti polnoletni in bivati v Trstu.

§ 22.

Ako se kateri odbornik odpove svoji časti, ako stopi iz društva ali ako je trajno zaprečen, pride v

odbor namestnik. Nov odbornik se voli le takrat, kedar bi vsi trije namestniki ne zadostovali, da se odbor dopolni.

§ 23.

Odborniki opravljajo svojo službo brezplačno.

§ 24.

Odbor voli izmej sebe z absolutno večino glasov podpredsednika, tajnika, blagajnika, knjižničarja in oskrbnika.

§ 25.

V področje odbora spada:

a.) sklicevati glavne redne in izvenredne zборе, staviti predloge, podajati poročila in proračun ter skrbeti, da se dosega v § 2. ustanovljen namen;

b.) zastopati društvo na zvonaj. Odbor je tudi pooblaščen opravljati vse posle, za katere je treba po §. 1008. občn. drž. zak. posebnega pooblastila govorečega o posamični vrsti opravila;

c.) sprejemati v društvo nove članove in izključevati jih v zmislu § 11.

d.) imenovati društvenega čuvarja.

§ 26.

Za veljaven sklep odbora mora biti navzočnih vsaj pet odbornikov.

§ 27.

Tajnik vodi zapisnik odborovih sej in glavnih zborov ter opravlja posle dopisovanja. Zapisniki se imajo v naslednji seji prebrati in odobriti.

§ 28.

Blagajnik prijemlje prinose članov in druge društvene denarne dohodke, izplačuje po odborovem naku izdatke, o katerih je sklenil odbor ali zbor, predlaga odboru vsako četvrt leta splošni, koncem društve-

nega leta pa in sicer v zadnji odborovi seji pred glavnim zborom, natančni račun o dohodkih in troških.

§ 29.

Knjižničar nadzoruje društveno knjižnico in liste, o čemer mu je voditi točen popis.

§ 30.

Oskrbniku je izročena ekonomična skrb glede društvenih prostorov in pohištva, o čemer poroča odboru.

Razpust društva.

§ 31.

Društvo neha :

- a.) kedar je razpusti državna oblast,
- b.) kedar sklene to društveni zbor, kakor v § 20.

§ 32.

V obeh slučajih dobi društvenega imetja polovico „Delalsko podporno društvo v Trstu“, a polovico „Bratovščina hrvatskih ljudi v Istri sè sedežem v Kastvu“. Ko bi eno teh društev takrat ne obstajalo, pripada vse imetje drugemu.

Št. 8044

I.

V zmislu §§. 9. in 10. postave od 15. novembra l. 1867. št. 134. drž. zak. potrjuje se, da društvo „Slovanska čitalnica“ v Trstu na podlagi predstojećih spremenjenih pravil postavno obstoji. V Trstu dne 7. junija 1885.

C. k. namestnik :
PRETIS s r.

(M. P.)

Poslovník za odbor.

§ 1.

Odbor se shaja redno vsak mesec. V potrebi pa sklicuje predsednik ali njegov namestnik tudi po več odborovih sej.

§ 2.

K odborovim sejam ne smejo prihajati ostali članovi.

§ 3.

Navadno imajo se razpravljati samo predmeti, ki so na dnevnem redu; a pretresovati se mogo tudi predlogi in interpelacije, ako se proglase za nujne. Za nujnost mora glasovati absolutna večina navzočnih odbornikov.

§ 4.

Predsednik, podpredsednik ali, ako sta oba odsotna, po letih najstarši odbornik vodi sejo, daje besedo in jo lahko tudi vzame, ako je dotični odbornik uže dvakrat govoril o istem predmetu.

§ 5.

Glasuje se javno; — tajno samo, kedar se sprejemajo članovi v zmislu § 5. družtvenih pravil in vselej, kedar to zahtevajo trije odborniki. Predsednik seji odločuje se svojim glasom samo, kedar je število glasov enako.

§ 6.

Odbornik, kateri bez razloga ne pride na tri seje zaporedoma, mora se po predsedništvu pismeno

pozvati, da pride na naslednjo sejo in opraviči dotedanjo odsotnost. Če ni na to sejo, ne pride, niti ne navede kakovih zaprek, smatra se, da je izstopil iz odbora.

§ 7.

Vsa v društvenem ali odborovem imenu izdana pisma morata podpisati predsednik in tajnik ali njuna namestnika.

Poslovnik za glavni zbor.

§ 1.

Glavni zbor odpira predsednik ali njegov namestnik in ako sta oba zaprečena — odbornik izbran iz društvene uprave. Predsednik zbora imenuje pred vsako volitvijo skrutinatorje.

§ 2.

Vse interpelacije se morajo oznaniti odboru 3 dni pred glavnim zborom. Ako se naznanijo kesneje, ni dolžan odbor ná-nje odgovarjati.

§ 3.

O predlozih, ki se morajo po § 16. društvenih pravil podati odboru do 1. aprila, ima predlagalec prvi besedo.

§ 4.

Predlogi, katere stavijo društveniki, morajo biti izloženi v društvenih prostorih 3 dni pred zborom.

§ 5.

Razpravljati se morajo najprej nujni predlogi, ako se za nujnost izraziti dve tretjini navzočnih članov.

§ 6.

Besedo daje predsednik zborov, ki se sam ne sme vtikati v razpravo. Če pa želi stvarno govoriti o predmetu, ima ustopiti mesto svojemu namestniku.

§ 7.

O istem predmetu sme vsak član govoriti samo dvakrat, a v to se ne računajo „stvarne“ in „osebne“ opazke, kakor tudi ne konečna beseda predlagalčeva ali poročevalčeva.

§ 8.

Proti predsednikovi naredbi tekom razprave lahko se prizivlje na zbor.

§ 9.

Pri predlogu o imenovanji častnih članov ni dovoljena razprava.

§ 10.

O predlozih govorečih za odložitev ali konec debati ima se takoj glasovati. V poslednjem slučaju sme še govoriti predlagalec ozirom poročevalec.

§ 11.

Mej razpravo tikajočo se zasebnih zadev kacega člana, mora se dotični oddaljiti iz zbora.

§ 12.

Društvena uprava se voli s tajnim pismenim glasovanjem. Na enem listku ima biti napisano ime predsednika, na drugem imena osmih odbornikov in treh namestnikov. V ta namen bodete 2 uri pred napovedanim zborom pripravljene dve posodici, v kateri se devajo glasovnice. To nadzorujeje odbornik in dva naprošena člana. Ako dobita 2 kandidata ednako število glasov, odločuje kocka, katero potegne predsednik. Ako se za predsedništvo ali odborništvo ni dobilo absolutne večine glasov, preide se na ožjo volitev med onimi, ki so dobili največ glasov. Glasuje se osobno.

§ 13.

Glasuje se javno, razven če zahteva tretjina navzočih članov tajno glasovanje.

§ 14.

Predsednik zboru ne glasuje. Kedar so glasovi razpolovljeni, odloči predsednik sè svojim glasom. Predsednik pa sme voliti, kedar se voli pismeno.

§ 15.

V ostalem veljajo običaji zborujočih skupščin. †

Hišni red „Slovanske čitalnice.“

§ 1.

Društveni prostori so razven dvorane pristopni vsem članom vsak dan od 8. zjutraj do 11. zvečer. O društvenih zabavah so prostori odprti do konca zabave.

§ 2.

V bralni sobi ni dovoljeno glasno govoriti in ropotati. Knjige odnesene iz bralne sobe se morajo vrniti vsaj po čuvarji.

§ 3.

Društvene knjige smejo si članovi izposojevati. V ta namen se mora vsak član oglasiti pri društvenem knjižničarji. Po enem meseci se morajo knjige vrniti. Kdor jih v tem času ne vrne, ali si ne podaljša obroka, dolžan je društvu povrniti vrednost knjige. Kdor hoče izčitane liste nositi domov, mora se isto tako oglasiti pri knjižničarji.

§ 4.

Ni dovoljeno naročati se na biljard in na kegljišče. Za biljard velja pravilo, da vsaka družba po tretji igri odstopi, ako se oglasi druga družba.

§ 5.

Društveni člani smejo svoje želje, opazke in pritožbe vpisovati v knjigo, ki je za to odmenjena in se nahaja v bralnej sobi.

§ 6.

Uvedeni tujei imajo se vpisati v knjigo za goste ter smejo zahajati potem v društvo 4 tedne. Kdor želi koga uvesti kot gosta na društvene zabave, mora se obrniti na društveni odbor, kateri izdaje povabila. Vsak takšen gost se mora predstaviti jednemu odborniku o prihodu na zabavo.

§ 7.

Kdor želi koga za člana preporečiti, mora točno izpolniti za to tiskani obrazec, ki ga dobi pri društvenem čuvarji.

§ 8.

O društvenih zabavah morajo se površnje suknje in dežniki oddati v garderobo, kjer se dobé za to marke. Psov ne sme nikdo jemati sè seboj.

(Potrjeno v izrednem glavnem zboru 23. maja 1885. l.)

